

1. 2. 2016

ID: 100349

Obchodní rejstřík

Neváže-li zřizovatel svým rozhodnutím zánik příspěvkové organizace na její výmaz z obchodního rejstříku, má výmaz příspěvkové organizace (zaniklé sloučením s jinou příspěvkovou organizací) z obchodního rejstříku pouze deklaratorní účinky.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Cdo 3294/2015, ze dne 29.9.2015)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci navrhovatele Olomouckého kraje, se sídlem v O., o výmaz Sociálních služeb Prostějov, příspěvkové organizace, se sídlem v P., z obchodního rejstříku, vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. Pr 1274/KSBR, o dovolání navrhovatele proti usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 31. března 2015, sp. zn. 8 Cmo 77/2015, tak, že usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 31. března 2015, sp. zn. 8 Cmo 77/2015, a usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 15. ledna 2015, č. j. Pr 1274/RD21/KSBR, Fj 3703/2015, ve znění usnesení téhož soudu ze dne 13. února 2015, č. j. Pr 1274/RD26/KSBR, Fj 11563/2015, se ruší a věc se vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Krajský soud v Brně usnesením ze dne 15. ledna 2015, č. j. Pr 1274/RD21/KSBR, Fj 3703/2015, ve znění usnesení téhož soudu ze dne 13. února 2015, č. j. Pr 1274/RD26/KSBR, Fj 11563/2015, odmítl podle § 86 písm. a) zákona č. [304/2013](#) Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (dále jen „ZVR“), návrh na zápis výmazu Sociálních služeb Prostějov, příspěvkové organizace (dále též jen „příspěvková organizace“), z obchodního rejstříku, neboť byl podán zřizovatelem příspěvkové organizace (Olomouckým krajem), který k podání návrhu nebyl oprávněn.

Soud prvního stupně dovodil, že navrhovatel jako zřizovatel příspěvkové organizace je v souladu s § 27 odst. 1 a 10 zákona č. [250/2000](#) Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, oprávněn podat pouze návrh na zápis této právnické osoby do obchodního rejstříku, nikoli návrh na její výmaz. Po zápisu příspěvkové organizace do obchodního rejstříku podává návrhy na zápis změny nebo zápis výmazu příspěvkové organizace do obchodního rejstříku sama zapsaná osoba prostřednictvím svého statutárního orgánu - ředitele. Zaniká-li příspěvková organizace sloučením s jinou příspěvkovou organizací, návrh na zápis sloučení musí podat obě příspěvkové organizace.

K odvolání navrhovatele Vrchní soud v Olomouci ve výroku označeným usnesením potvrdil usnesení soudu prvního stupně.

Odvolací soud, ztotožňuje se se závěry soudu prvního stupně, vyšel z § 62 odst. 1 ZVR, podle něhož návrh na zápis fúze právnických osob podávají všechny zanikající a nástupnické právnické osoby společně, popřípadě společně všechny osoby, jež jsou členy statutárních orgánů nástupnických osob. Uzavřel, že zřizovatel příspěvkové organizace není oprávněn podat návrh na zápis výmazu podle citovaného ustanovení.

Proti usnesení odvolacího soudu podal navrhovatel dovolání, opíraje jeho přípustnost o § 237 o. s. ř., uplatňuje dovolací důvod dle § 241a odst. 1 o. s. ř. a navrhuje, aby dovolací soud usnesení odvolacího soudu změnil tak, že příspěvkovou organizaci vymaže z obchodního rejstříku.

Dovolatel uvádí, že návrh na výmaz podal na základě usnesení zastupitelstva Olomouckého kraje ze dne 12. prosince 2014, č. UZ/13/37/2014, kterým bylo schváleno sloučení příspěvkových organizací zřízených dovolatelem, a to Centra sociálních služeb Prostějov, příspěvkové organizace, která byla určena jako organizace nástupnická, a Sociálních služeb Prostějov, příspěvkové organizace, která byla organizací zanikající.

Odvolačím soudem podle názoru dovolatele na projednávanou věc aplikoval § 62 odst. 1 ZVR nesprávně, neboť toto ustanovení dopadá pouze na „existující“ právnické osoby, tj. na případy, kdy zápis sloučení či rozdělení do veřejného rejstříku má konstitutivní účinky. Podle § 27 odst. 7 zákona č. [250/2000](#) Sb. však ke sloučení příspěvkových organizací dochází dnem určeným zřizovatelem v rozhodnutí o sloučení; ke dni, který určí zřizovatel, tak daná příspěvková organizace sloučením zaniká a její výmaz z obchodního rejstříku má toliko deklaratorní povahu. Jelikož ke dni určenému zřizovatelem příspěvková organizace zanikla, nemůže podat návrh na svůj výmaz z obchodního rejstříku. Toto právo podle dovolatele náleží zřizovateli, který o zániku příspěvkové organizace sloučením rozhodl.

Napadené rozhodnutí odvolacího soudu je dle dovolatele v rozporu s usnesením Nejvyššího soudu ze dne 8. prosince 2011, sp. zn. 29 Cdo 4747/2010, z něhož se podává, že zápis příspěvkové organizace do obchodního rejstříku má pouze deklaratorní účinky. Termín „návrh na zápis“, obsažený v § 27 odst. 10 větě za středníkem zákona č. [250/2000](#) Sb., je přitom dle usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 20. února 2006, sp. zn. 7 Cmo 479/2005, legislativní zkratkou i pro návrh na změnu zápisu nebo návrh na výmaz příspěvkové organizace z obchodního rejstříku.

Z výše popsaných důvodů nebylo možné v projednávané věci podat společný návrh na zápis fúze ve smyslu § 62 odst. 1 ZVR (vymazávaná příspěvková organizace již neexistuje, neexistuje tedy ani její statutární orgán – ředitel, jenž měl dle soudů obou stupňů za příspěvkovou organizaci návrh podat), a dovolatel proto jako zřizovatel příspěvkové organizace podal sám v souladu s § 11 ZVR návrh na její výmaz z obchodního rejstříku.

Dovolání je přípustné podle § 237 o. s. ř., neboť v dovolání předestřená otázka aktivní věcné legitimity k podání návrhu na výmaz příspěvkové organizace z obchodního rejstříku nebyla v rozhodovací praxi odvolacího soudu dosud vyřešena.

Dovolání je i důvodné.

Z § 11 odst. 1 ZVR plyne, že nestanoví-li jiný zákon jinak, může návrh na zápis podat pouze osoba uvedená v tomto zákoně.

Podle § 27 odst. 7 zákona č. [250/2000](#) Sb. ke vzniku, k rozdělení, sloučení, splynutí nebo zrušení příspěvkové organizace dochází dnem určeným zřizovatelem v rozhodnutí, jímž též určí, v jakém rozsahu přechází její majetek, práva a závazky na nové anebo přejímající organizace. Rozhodne-li zřizovatel o zrušení organizace, přechází uplynutím dne uvedeného v jeho rozhodnutí o zrušení její majetek, práva a závazky na zřizovatele. Ke sloučení nebo splynutí příspěvkové organizace může dojít pouze u příspěvkových organizací téhož zřizovatele.

Z § 27 odst. 10 zákona č. [250/2000](#) Sb. se podává, že příspěvková organizace se zapisuje do obchodního rejstříku; návrh na zápis podává zřizovatel.

Věcnou legitimitu zřizovatele příspěvkové organizace k podání návrhu na zápis do obchodního rejstříku ve věci příspěvkové organizace zakládá věta za středníkem citovaného § 27 odst. 10 zákona č. [250/2000](#) Sb. Toto ustanovení je přitom formulováno zcela obecně a nestanoví pro oprávnění

zřizovatele podat návrh na zápis žádná (věcná či časová) omezení.

I z tohoto důvodu je Nejvyšší soud přesvědčen, že „návrhem na zápis“ ve smyslu § 27 odst. 10 věty za středníkem zákona č. [250/2000](#) Sb. je třeba rozumět nejen návrh na prvozápis příspěvkové organizace do obchodního rejstříku (což lze dovodit již gramatickým výkladem citovaného ustanovení), ale i (jakýkoli další) návrh na zápis změn a návrh na výmaz příspěvkové organizace z obchodního rejstříku.

Citované ustanovení tak zakládá aktivní věcnou legitimaci zřizovatele k podání návrhu ve věci obchodního rejstříku ve všech případech týkajících se (jím zřízené) příspěvkové organizace. Zřizovatel příspěvkové organizace je tudíž osobou, o níž ve smyslu § 11 odst. 1 ZVR jiný právní předpis (zákon č. [250/2000](#) Sb.) stanoví, že může podat návrh na zápis výmazu příspěvkové organizace do obchodního rejstříku (jakož i jakýkoli jiný návrh na zápis týkající se příspěvkové organizace).

Lze dodat, že uvedený výklad termínu „návrh na zápis“ odpovídá i legislativní zkratce zavedené pro řízení ve věcech veřejného rejstříku § 2 odst. 2 ZVR.

Jelikož právní posouzení věci odvolacím soudem co do řešení otázky věcné legitimace navrhovatele, na které napadené rozhodnutí spočívá, není správné a dovolací důvod podle § 241a odst. 1 o. s. ř. byl uplatněn právem, Nejvyšší soud, aniž ve věci nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), rozhodnutí odvolacího soudu podle § 243e odst. 1 o. s. ř. zrušil. Důvody, pro které nemohlo obstát rozhodnutí odvolacího soudu, dopadají i na rozhodnutí soudu prvního stupně; Nejvyšší soud proto zrušil i je a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243e odst. 2 věta druhá o. s. ř.).

S ohledem na argumentaci odvolacího soudu Nejvyšší soud doplňuje, že (jak plyne z doslovného znění § 27 odst. 7 zákona č. [250/2000](#) Sb.) ke sloučení příspěvkových organizací dochází dnem určeným zřizovatelem v rozhodnutí o sloučení. Jinými slovy, tímto dnem nastávají účinky sloučení. To mimo jiné znamená, že příspěvková organizace, jež má dle rozhodnutí zřizovatele sloučením zaniknout, nezaniká dnem svého výmazu z obchodního rejstříku (srov. § 185 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku), ale zaniká již dnem, který zřizovatel v rozhodnutí o sloučení určí. Jako den zániku příspěvkové organizace může zřizovatel určit nejpozději den jejího výmazu z obchodního rejstříku.

Neváže-li zřizovatel svým rozhodnutím zánik příspěvkové organizace na její výmaz z obchodního rejstříku, má výmaz příspěvkové organizace (zaniklé sloučením s jinou příspěvkovou organizací) z obchodního rejstříku toliko deklaratorní účinky.

Promítnuto do poměrů projednávané věci (v níž příspěvková organizace zanikla dle určení zřizovatele k 1. lednu 2015, přičemž návrh na její výmaz zřizovatel podal 15. ledna 2015) to znamená, že závěr soudů obou stupňů, podle něhož může být (již neexistující) příspěvková organizace vymazána z obchodního rejstříku jen na základě společně podaného návrhu na zápis fúze ve smyslu § 62 odst. 1 ZVR, je i z tohoto důvodu nesprávný.

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Určitost sankcionované povinnosti](#)
- [Pohledávka](#)
- [Náhrada škody](#)
- [Náhrada škody](#)
- [Dražba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Insolvenční řízení a náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Společenství vlastníků jednotek](#)
- [Společný nájem bytu manžely \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zemědělská půda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Smlouva o zápůjčce, insolvence](#)